

Il-Bummunqar Aħmar tal-Palm

Žgur li smajtu bih imma tafu dwaru?

L-ewwel il-bummunqar l-aħmar deher fl-Asja u wara daħal fl-Afrika u l-ewropa. F'Malta instab l-ewwel darba fis-sena elfejn u sebgħa.

Il-Larva tal-Bummunqar l-aktar li jagħmel ħsara għax ikun jikber fiz-zokk tal-Palma. Il-Bummunqar mara tista tbeid madwr mitejn bajda. Tbidhom fuq weraq zgħir tal-palm li jkun ggadiu qed jikber jew f'xi qasma fiz-zokk. Dawn ifaqqsu wara tlett ijiem u l-larva ddum xahrejn tikber u tiekol mis-sigra. Ma tindunax li s-sigra fiha il-larva imma biex issalvaha tista toqgħod tissemma' u tara jekk tismax xi ħsejjes li jkunu tal-larva jieklu z-zokk. Tinduna li s-sigra tal-Palm infettata għax tara likwidu mal-Palma u frak miz-zokk ħiereg mit-toqob li jkun għamel il-larva. Il-Palma tkun imħassra minn ġewwa u tinten.

Dan il-Bummunqar daħal f'Malta għax xi maltin ordnaw xi sigar tal-Palm minn dawn il-pajjiżi fejn jeżisti il-bummunqar u sfortunatament mis-sigar tal-palm li ġabu Malta kien hemm waħda minnhom bil-larva tal-bummunqar ġo fiha.

Qed jintużaw nases bil-feronomi li jaqdbu l-bummunqar raġel u qed jitfgħu l-pesticida fiz-zokk tas-psigra tal-palm. Jekk xi ħadd jinduna b'xi sigra marida għandu javża immedjatament javża lid-Dipartiment għas-Saħħa tal-Pjanti. Sigar morda importanti li jinqalgħu u jinħarqu.

Joseph Galea

Year 6

Gozo College Xewkija Primary